

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Право
Заняття:	V-VI семестр
Лекції	5 семестр – 2 години на тиждень, 6 семестр – 1 година на тиждень
Семінарські	1 година на тиждень
Кількість кредитів	5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Мова викладання	Українська

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Лень Валентин Валентинович
Науковий ступінь	Кандидат юридичних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Професор кафедри публічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	моб: 050-187-40-40
E-mail	len.v.v.kpk@gmail.com
Персональна сторінка	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1382-3335 Researcher ID: F-2493-2019 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=SO1v9X4AAAAJ&hl=uk
Консультації	ауд.10/303, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра публічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 303
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і свяtkovих днів) len.v.v.kpk@gmail.com

1. Аnotація до курсу

Навчальна дисципліна «Кримінальне право (особлива частина)» вивчає основні теоретичні положення сучасної науки кримінального права та практику їх застосування, а також основні закономірності та тенденції розвитку вченъ про злочин та покарання. Дисципліною передбачається вивчення комплексу кримінально-правових інститутів теорії кримінального права та основних складів злочинів, які передбачені нормами Особливої частини Кримінального кодексу України, постанов Пленуму Верховного Суду України, а також окремих положень актів зарубіжного законодавства.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування юриста з ґрутовним знанням кримінального законодавства, розумінням змісту кримінально-правових понять, вмінням вірно тлумачити положення кримінального закону та застосовувати їх у майбутній практичній діяльності. Також метою вивчення дисципліни є виховання неухильної поваги до закону, дотримання законності у всіх формах правозастосовної діяльності, відповідальності за порушення прав і свобод людини і громадянина в державі.

Завдання курсу:

- формування у студентів базових знань про основні склади злочинів, які містить Особлива частина Кримінального кодексу України;
- навчити застосовувати норми кримінального права на практиці: аргументувати своє рішення щодо питання кримінальної відповідальності осіб, винних у вчиненні злочину, посилаючись на положення чинного кримінального закону, положення рішень Конституційного Суду України та положення Пленуму Верховного Суду України;
- сприяти розвитку в студентів самостійності мислення, засвоєнню ними спеціальної юридичної лексики і термінології, формуванню їх правової культури.

3. Результати навчання

3.1 Програмні результати навчання

РН ₃	Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
РН ₁₉	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права
РН ₂₂	Готовати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

3.2. Очікувані дисциплінарні результати навчання

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
РН ₃	ДРН ₃	Аналізувати і тлумачити кримінальне законодавство України щодо встановлення відповідальності за кримінальні правопорушення
РН ₁₉	ДРН ₁₉	Надавати належну правову оцінку ситуаціям, що виникають при вчиненні кримінальних правопорушень
РН ₂₂	ДРН ₂₂	Застосовувати отримані знання при прийнятті рішень в конкретних ситуаціях з питань правової кваліфікації суспільно-небезпечних діянь

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
Тема 1. Поняття і система Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.
1. Поняття і система Особливої частини кримінального права. 2. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.
Тема 2. Злочини проти основ національної безпеки України.
1. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. 2. Державна зрада. 3. Шпигунство.
Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.
1. Кримінальні правопорушення проти життя. 2. Кримінальні правопорушення проти здоров'я. 3. Кримінальні правопорушення, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчинюються у сфері медичного обслуговування. 4. Інші кримінальні правопорушення, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини.
Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.
1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. 2. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини, захоплення заручників, підміна дитини та незаконне поміщення в психіатричний заклад. 3. Торгівля людьми.
Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статової свободи та статової недоторканості особи.
1. Кримінальні правопорушення проти статової свободи. 2. Кримінальні правопорушення проти статової недоторканості
Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших осібистих прав і свобод людини і громадянина.
1. Види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших осібистих прав і свобод людини і громадянина. 2. Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян. 3. Кримінальні правопорушення проти трудових прав громадян. 4. Кримінальні правопорушення у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності. 5. Кримінальні правопорушення проти інших осібистих прав і свобод людини і громадянина.
Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності.
1. Поняття і види кримінальних правопорушень проти власності. 2. Корисливі кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб. 3. Корисливі кримінальні правопорушення проти власності, не пов'язані з

обертанням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб.

4. Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності.

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

1. Поняття, загальна характеристика та види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

2. Кримінальні правопорушення у сфері кредитно-фінансової, банківської і бюджетної систем України.

3. Кримінальні правопорушення у сфері підприємництва, конкурентних відносин та іншої діяльності суб'єктів господарювання.

4. Кримінальні правопорушення у сфері банкрутства.

5. Кримінальні правопорушення у сфері використання фінансових ресурсів та обігу цінних паперів.

Тема 9. Кримінальні правопорушення проти довкілля.

1. Поняття і види кримінальних правопорушень проти довкілля.

2. Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки.

3. Кримінальні правопорушення у сфері землекористування, охорони надр, атмосферного повітря.

4. Кримінальні правопорушення у сфері охорони водних ресурсів.

5. Кримінальні правопорушення у сфері лісокористування, захисту рослинного та тваринного світу

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

2. Створення злочинної організації, терористичної групи та інших злочинних об'єднань, участь у них та у злочинах, що вчиняються ними чи пов'язані з ними.

3. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами.

4. Порушення різних правил, що забезпечують громадську безпеку.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

2. Кримінальні правопорушення у сфері безпеки праці.

3. Інші кримінальні правопорушення у сфері безпеки виробництва.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

1. Поняття і система транспортних кримінальних правопорушень.

2. Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатації залізничного, водного і повітряного транспорту.

3. Кримінальні правопорушення, які посягають на безпеку руху та експлуатації автотранспорту і міського електротранспорту.

4. Інші кримінальні правопорушення, які посягають на безпечну роботу транспорту.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

1. Загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти

громадського порядку та моральності.

2. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.

3. Кримінальні правопорушення проти суспільної моральності.

Тема 14. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

1. Поняття і види кримінальних правопорушень проти здоров'я населення.

2. З Кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення.

3. Кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами, а також обладнанням, призначеним для їх виготовлення.

4. Кримінальні правопорушення, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних і одурманюючих засобів, а також допінгу.

5. Інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

1. Кримінальні правопорушення, які посягають на відносини у сфері охорони державної таємниці або конфіденційної інформації.

2. Кримінальні правопорушення, які посягають на недоторканність державного кордону.

3. Кримінальні правопорушення, які порушують порядок комплектування Збройних Сил України, що забезпечує її обороноздатність.

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

1. Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

2. Кримінальні правопорушення у сфері використання державних символів.

3. Кримінальні правопорушення, пов'язані із перешкоджанням діяльності організацій та об'єднань громадян.

4. Кримінальні правопорушення проти представників влади, працівників правоохоронних органів, членів громадських формувань.

5. Кримінальні правопорушення у сфері використання документів і засобів отримання інформації.

6. Кримінальні правопорушення проти журналістів.

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

1. Поняття кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

2. Види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

1. Поняття та ознаки кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

2. Види кримінальних правопорушень у сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

1. Види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

2. Кримінальні правопорушення, які посягають на конституційні принципи діяльності органів дізнатання, досудового слідства, прокуратури і суду.

3. Кримінальні правопорушення, які посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, власність суддів, народних засідателів, присяжних та інших учасників судочинства.

4. Кримінальні правопорушення, які посягають на відносини, що забезпечують одержання достовірних доказів та істинних висновків у справі.

5. Кримінальні правопорушення, які посягають на відносини, що забезпечують своєчасне розкриття та припинення злочинних посягань.

6. Кримінальні правопорушення, які посягають на відносини, що забезпечують належне виконання рішень, вироків, ухвал, постанов суду і призначеного ним покарання.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

1. Поняття та види військових кримінальних правопорушень.

2. Кримінальні правопорушення проти порядку підлегlosti i військової честі.

3. Кримінальні правопорушення проти порядку проходження військової служби.

4. Кримінальні правопорушення проти порядку користування військовим майном і його зберігання.

5. Кримінальні правопорушення проти порядку експлуатації військової техніки.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

1. Поняття, загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

2. Кримінальні правопорушення проти миру.

3. Кримінальні правопорушення проти безпеки людства.

4. Кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку.

Тема 22. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права окремих зарубіжних країн.

1. Характеристика злочинів проти фізичної недоторканості особи за кримінальним правом Англії.

2. Характеристика злочинів проти фізичної недоторканості особи за

кrimінальним правом США.

3. Характеристика злочинів проти фізичної недоторканості особи за кrimінальним правом ФРН.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Поняття і система Особливої частини кrimінального права. Наукові основи кваліфікації кrimінальних правопорушень.

Злочини проти основ національної безпеки України.

Кrimінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.

Кrimінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Кrimінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Кrimінальні правопорушення проти власності.

Кrimінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Кrimінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Кrimінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Кrimінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Кrimінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кrimінальні правопорушення проти журналістів

Кrimінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Кrimінальні правопорушення проти правосуддя.

Загальна характеристика Особливої частини кrimінального права окремих зарубіжних країн.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/307 або 10/310 для проведення лекційних та семінарських занять.

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Студент повинен мати активований акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Office 365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	Відмінно
74 – 89	Добре
60 – 73	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, тестування	підсумкове тестування	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів;
семінарські	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, оцінювання презентації виступ-презентація, робота в малих групах, реферат/есе;		підсумкове тестування під час заліку, екзамену
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

6.3. Поточна успішність складається з оцінки за роботу на семінарських заняттях (оцінюється 7 тем семінарських занять у семестрі, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 10 балів) і оцінки за самостійну роботу. Отримані бали на семінарських заняттях (максимально 70) та бали за самостійну роботу (максимально 30 балів) є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає 100 балів.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку (екзамену) має право пройти підсумкове тестування.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку).	Залік (екзамен) відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за диференційований залік/екзамен 100.
---	---

6.4. Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Кримінальне право (особлива частина)» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента: поточне тестування за окремими темами; опитування; виконання контрольних завдань; виконання самостійної роботи.

Критерії оцінювання за роботу на *семінарських заняттях*: 7 тем семінарських занять оцінюються максимально у 10 балів кожне, причому:

9-10 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури, правильна мова викладення матеріалу;

6-8 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії;

3-5 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

2-1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

0 балів – відсутність відповіді.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійною роботою студента в рамках вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право (особлива частина)» є підготовка індивідуального завдання. *Індивідуальні завдання* студентів можуть полягати у підготовці есе, рефератів, презентацій, в аналіз практичних ситуацій, підготовці реферативних матеріалів із фахових публікацій, проведенні власних досліджень і апробація їх на конференціях, участь в олімпіадах тощо. Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленню вивченням студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань, підвищення рівня підготовки і розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Індивідуальне завдання оцінюється експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою. Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної добросерединності. Академічна добросерединність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна добросерединність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), plagiatu (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення студентом академічної добросерединності (списування, plagiat, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Кримінальне право (особлива частина)» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилятися на університетську корпоративну електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемії) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за графіком, за погодженням з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 5 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Кримінальне право (особлива частина)».

8. Ресурси і література:

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (ст. 58) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ст.7) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Рішення Європейського Суду з прав людини щодо України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/9329>
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (ст. 445) // Відомості Верховної ради України. – 2013. - № 9-10. - Ст. 88.

6. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

7. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

Судова практика:

8. Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів...: Постанова Пленуму Верх. Суда України від 8 жовтня 2004 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

9. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2004 р. № 2 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

10. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 квітня 2005. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

11. Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту Постанова Пленуму ВСУ від 23 грудня 2005 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

12. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 р. № 5 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

13. Про судову практику в справах про злочини, пов'язані з порушеннями режиму відбування покарання в місцях позбавлення волі: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

14. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 р. № 8 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

15. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

16. Про судову практику в справах про злочини сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

17. Про судову практику у справах про злочини проти життя та здоров'я особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. – №

2 –[Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

18. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 30 травня 2008 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

19. Про судову практику у справах про необхідну оборону: Постанова Пленуму Верховного Суду України “ ” від 26 квітня 2002 р. № 1 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

Література:

20. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.

21. Дудоров О. О. Кримінальне право : навч. посіб. / О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк. – К. : Вайт, 2014. – 944 с.

22. Кваліфікація злочинів: навч. посібник / Г. М. Анісімов, О. О. Володіна, І. О. Зінченко, [та ін.] ; за ред. М. І. Панов. Харків: Право, 2016. 356 с.

23. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / М. Й. Коржанський. – [Вид. 3-те доповн. та переробл.]. – К. : Атіка, 2012. – 592 с.

24. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 6-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2020. – 768 с.

25. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Т. 1. – Луганськ : Елтон-2, 2012. – 780 с.

26. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Т. 2. – Луганськ: Елтон-2, 2012. – 704 с.

27. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / В.І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2015. – 680 с.

28. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Ю.В. Александров, В. І. Антипов, О. О. Дудоров та ін. ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – Вид. 2-ге переробл., доповн. – К. : Атіка, 2008. – 712 с.

29. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації / В.О. Навроцький. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.

30. Питання кримінального права у рішеннях Конституційного Суду України : навч. посіб., видання друге, доповн. / упорядн.: Л. П. Брич, О. І. Денькович, Л. В. Курило, В. Є. Ясеницький. – Львів : ЛьвДУВС, 2015. – 264 с.